

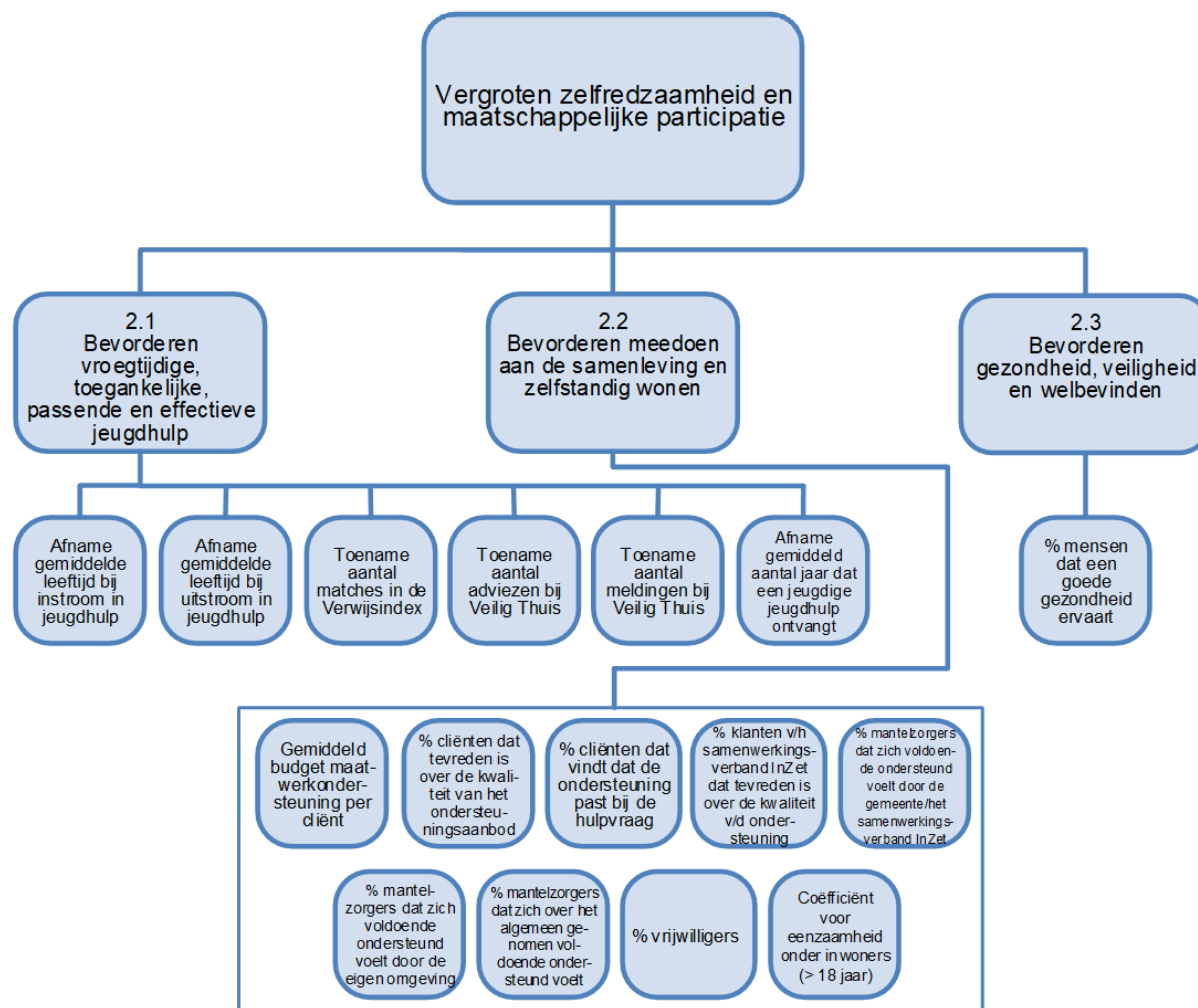

gemeente
Zoetermeer

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Maatschappelijk effect programma: Wat willen we bereiken?

Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

We willen dat inwoners van Zoetermeer gezond en gelukkig zijn, zelfstandig en zelfredzaam zijn. Niet voor iedereen is dat echter vanzelfsprekend. Als mensen zorg en ondersteuning nodig hebben, dan willen we dat dit snel beschikbaar is, dichtbij huis en niet zwaarder dan nodig. We zien dat steeds meer inwoners een beroep doen op een voorziening in het sociaal domein. Daardoor lopen wachttijden op. In het afgelopen jaar is veel geïnvesteerd in het vergroten van de gemeentelijke capaciteit voor het behandelen van aanvragen voor Wmo en Jeugdhulp. Ondanks deze investering blijft de druk op de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie hoog. Ook het komend jaar is dit een aandachtspunt. Daarom zetten we in op preventie en gezondheidsbeleid waarbij het gedachtegoed van positieve gezondheid centraal staat. Een benadering waarbij het gaat om wat iemand wel kan, wat iemand belangrijk vindt en wat iemand eventueel wil veranderen. Door accent te leggen op positieve gezondheid in plaats van op ziekte en kwetsbaarheid, werken we aan de veerkracht van onze inwoners en het bevorderen van een gezond leven.

Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen

Door mee te werken aan de plannen uit de visie Zoetermeer 2040 en door bij te dragen aan de verschillende programma's en projecten willen we ervoor zorgen dat de manier waarop de stad er uitziet en hoe mensen met elkaar omgaan, goed wordt geregeld. Dit geldt vooral voor onderwerpen, zoals wonen en zorg, de openbare ruimte en maatschappelijke voorzieningen. Op deze manier kunnen ook de doelen gerealiseerd worden die zijn vastgesteld in het akkoord tussen de coalitiepartijen over deze onderwerpen. Hoewel we al actief bezig zijn met dit proces, komen we regelmatig voor nieuwe vraagstukken te staan die we moeten oplossen. Bijvoorbeeld wat moeten we veranderen in huizen en op straat, zodat inwoners minder eenzaam zijn en zich gezond blijven voelen. Dit kost tijd, die niet kan worden besteed aan andere taken. Daarom is er extra inzet nodig in de jaren 2024 en 2025. Zodra we de nieuwe vraagstukken hebben opgelost, is de extra inzet niet langer nodig.

Sociaal innovatiefonds

In 2024 wordt verder gewerkt aan de uitvoering van de projecten Sociale innovatie en opdrachten zoals in het programmaplan zijn opgenomen. Naar verwachting komen de eerste projecten in 2024 tot afronding en kunnen de resultaten worden gepresenteerd. Conform het programmaplan wordt in 2024 een hernieuwd voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd wat ziet op de verdere voortzetting en inhoudelijke richting het programma Sociale innovatie en de activiteiten die in dat kader worden voorzien, inclusief een financieel voorstel tot dekking van deze activiteiten.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

De Regiovisie Aanpak Huiselijk geweld Haaglanden 2019-2022 is verlengd tot uiterlijk 2026. Het doel is dat huiselijk geweld zo min mogelijk voorkomt en zo snel mogelijk stopt. De focus ligt op preventie, het aanpakken van de oorzaken van geweld en de risicofactoren om zo het geweld duurzaam te stoppen. In 2023 is gestart met de vertaling van de Regiovisie naar wat er specifiek in Zoetermeer verbeterd kan worden en nog nodig is. Dit proces wordt in 2024 afgerond.

Speerpunten in 2024: Wat gaan we daarvoor doen?

Jeugdbeleid

- preventief jeugdbeleid;
- pilot Expertisepool en Onderwijsbehandelgroep;
- uitbreiding KDC-plaatsen;
- uitvoeringsplan Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden;
- projecten Toekomstbestendige Jeugdhulp.

Wmo beleid

- gezonde stad; gezondheidsnota en uitvoering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA);
- Vereniging Gezondheidsregio Zoetermeer (Zoetermeer 2025);
- programma sociale innovatie;
- woonzorgvisie.

Doelstellingen

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

We willen dat jeugdigen in Zoetermeer veilig, kansrijk en gezond opgroeien. Samen met de maatschappelijke partners wordt ingezet op een goede start voor ieder kind. Als opvoeden en opgroeien niet vanzelf gaat, dan is er een breed scala aan vrij toegankelijke basisvoorzieningen waar ouders en jeugdigen terecht kunnen. Als meer hulp nodig is, dan is er specialistische jeugdhulp beschikbaar.

Er zijn grote zorgen over de stijging van het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van specialistische jeugdhulp. Daarbij moeten zij vaak lang wachten voordat de hulp beschikbaar is. Met het stijgend gebruik, nemen ook de kosten voor de jeugdhulp toe. Dit zorgt ervoor dat de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de jeugdzorg steeds meer onder druk komt te staan. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd benoemt diverse maatregelen die een bijdrage moeten leveren aan een kwaliteitsverbetering in de jeugdzorg. Daarnaast moeten de maatregelen bijdragen aan een 'financieel beheersbaar stelsel'. De uitwerking van de maatregelen, waarvoor onder andere wetswijzigingen nodig zijn, zal nog geruime tijd in beslag nemen. De gemeente is afhankelijk van hoe dit landelijke traject precies zal uitwerken. Parallel hieraan onderzoekt de gemeente hoe de (lokale en regionale) aanpak en samenwerking op het gebied van de jeugdzorg het beste vorm en inhoud kan worden gegeven.

Op regionaal niveau ligt de ambitie voor de komende jaren vast in de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden. De negen gemeenten in de jeugdhulpregio Haaglanden werken daarbij samen aan de doorontwikkeling van de specialistische jeugdhulp.

Daarnaast zetten we op lokaal niveau in op het verbeteren van de lokale voorzieningen en samenwerking met partners. In het bijzonder is daarbij aandacht voor de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. We willen dat zorg dichtbij school georganiseerd wordt en dat schooluitval zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Preventief jeugdbeleid

- Kansrijke Start en Gezonde leefstijl jeugd zijn onderdeel van de aanpak 'Integraal werken aan een gezonde stad'. Deze aanpak is de uitwerking vanuit het landelijke GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord), waarvoor het rijk extra middelen verstrekt. Voor jeugd zetten we in op: een gezonde leefomgeving, het terugdringen van gezondheidsachterstanden, extra inzet op kennis vergroten en het beter toerusten van (aanstaande) kwetsbare gezinnen. Er wordt binnen deze aanpak een integraal monitoringsinstrument ontwikkeld vanuit datagedreven werken.
- Scheidingspunt: Vanuit de visie Zoetermeer 2040 zetten diverse ketenpartners zich in om de gevolgen van scheiding voor jeugdigen te beperken. Door onderling samen te werken en af te stemmen, kunnen zij beter aansluiten bij de behoefte van gezinnen die te maken krijgen met scheiding. Het Scheidingspunt (onderdeel van InZet) richt zich komend jaar op het uitbreiden en versterken van het preventieve aanbod.

Uitbreiding KDC-plaatsen

In Zoetermeer is behoefte aan meer plaatsen op Kinderdienstencentra (KDC). Op KDC's wordt dagbehandeling geboden aan jonge kinderen waarbij het vermoeden bestaat of sprake is van een ontwikkelingsachterstand. De insteek is dat kinderen op termijn doorstromen naar een vorm van (speciaal) onderwijs. Het huidige aanbod is niet voldoende, waardoor kinderen erg lang moeten wachten voordat zij op een KDC kunnen starten. In samenwerking met partners wordt ingezet op het vergroten van de beschikbare plaatsen in Zoetermeer. Ook regionaal wordt gewerkt aan het vergroten van de capaciteit van dit type jeugdhulp.

Uitvoeringsplan Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden

In het Uitvoeringplan 2023/2024 zijn de prioriteiten voor 2023 en 2024 gekoppeld aan de ambities en uitgangspunten die in de Regiovisie zijn opgenomen. Een belangrijk aandachtspunt is het terugdringen van wachttijden en de omvorming van de JeugdzorgPlus. In 2023 is het bovenregionaal plan vastgesteld. In het regionaal op te stellen plan van aanpak voor 2024 ligt de focus op het ontwikkelen van alternatieven voor JeugdzorgPlus. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar intensieve ambulante jeugdhulp en intensieve open residentiële vormen van jeugdhulp. Daarnaast wordt (boven)regionaal samengewerkt aan het verbeterplan voor de Gecertificeerde Instellingen. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat in 2024 wordt gewerkt aan het stapsgewijs verlagen van de caseload voor jeugdbeschermers. Met ingang van april 2023 is gestart om jeugdigen met een kinderschermingsmaatregel voorrang te geven op jeugdhulp. Het doel hiervan is om de kwaliteit van de hulpverlening aan deze kwetsbare jeugdigen te verbeteren.

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen

Woonzorgvisie

In 2024 worden de woonvisie uit 2017 en woonzorgvisie die in november 2021 is vastgesteld geactualiseerd en voorzien van een uitvoeringsagenda binnen het programma 'woningbouw als aanjager' dat sinds september jl. van start is. De uitvoeringsagenda komt tot stand in nauwe samenwerking met o.a. corporaties, ontwikkelaars, zorgaanbieders - en financiers, regiogemeenten en uiteraard inwoners en is de komende jaren de basis voor (prestatie)afspraken met woon- en zorgpartijen en de ontwikkelingen op het gebied van wonen en zorg.

Huishoudelijke ondersteuning

Door vergrijzing en het abonnementstarief groeit de vraag naar huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo. Als we niks zouden doen, is de prognose dat

deze vraag in 2026 met 40% toeneemt ten opzichte van 2021. Het college en aanbieders lopen nu al tegen de grenzen van de capaciteit aan. Om huishoudelijke ondersteuning toegankelijk te houden voor inwoners die het echt nodig hebben, moeten we actie ondernemen. Het college is daarom gestart met het project 'Positieve gezondheid in het huishouden', vanuit het programma Sociale Innovatie. Het doel van dit project is om te onderzoeken hoe we de huishoudelijke ondersteuning op een nieuwe manier vorm kunnen geven, zodat de juiste ondersteuning beschikbaar blijft voor inwoners die de hulp het meest nodig hebben. U bent hierover per memo geïnformeerd. Het college is gestart met de uitvoering van het project en maakt in het eerste kwartaal van 2024 een plan met richtingen voor innovatie van de huishoudelijke ondersteuning. Voor het voorjaarsdebat wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van het project.

Maatwerk Begeleiding

De Wmo maatwerkvoorzieningen voor begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf worden regionaal ingekocht. In 2023 zijn deze voorzieningen opnieuw aanbesteed samen met de gemeenten Lansingerland, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar. De geplande startdatum van het nieuwe contract is 1 januari 2024. Voor de nieuwe inkoop is geen nieuw Wmo beleid opgesteld, de inkoop vindt plaats binnen het bestaande beleid en de bestaande kaders. De huidige inkoop kent geen grote knelpunten en is op hoofdlijnen voorgezet in de nieuwe inkoop. Alleen de in te kopen producten zijn op inhoud gewijzigd als gevolg van een evaluatie van de huidige producten: in de nieuwe productindeling staat het toekomstperspectief van de cliënt zo veel mogelijk centraal en minder het aanbod van de zorgaanbieder. Ook zijn de kwaliteitseisen voor de aanbieders duidelijker beschreven zodat beter gestuurd kan worden op de kwaliteit van de geboden ondersteuning en op het voorkomen van zorgfraude.

Sinds 1 mei 2021 is een deel van de Wmo voorzieningen voor begeleiding en dagbesteding georganiseerd als algemene voorziening in de gebiedsgerichte ondersteuning (inZet). Alleen inwoners die hele specifieke ondersteuning nodig hebben komen in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. Hierdoor neemt Zoetermeer nog maar weinig maatwerkvoorzieningen af en de behoefte aan diensten is anders. In aanvulling op het aanbod van inZet hebben wij met name nog behoefte aan zeer specifieke maatwerkdiensten, hiermee is rekening gehouden in de nieuwe inkoop.

Gebiedsgerichte ondersteuning

inZet voert sinds ruim 2 jaar de gebiedsgerichte ondersteuning uit en heeft de opdracht om het ondersteuningsaanbod gericht op Wmo (begeleiding en dagbesteding), welzijnsactiviteiten en preventieve jeugdhulp op een nieuwe manier vorm te geven; waar mogelijk groepsgewijs, op locatie en flexibel. De eerste jaren stonden in het teken van opstarten, implementeren en overdracht van alle cliënten. Inmiddels loopt de organisatie goed en richten het college en inZet zich op het verder ontwikkelen van de dienstverlening en het ondersteuningsaanbod. In de opdracht van de gebiedsgerichte ondersteuning zit een ontwikkelopdracht om wijkgerichte ondersteuningspakketten te ontwikkelen. Deze opdracht is uitgewerkt in het project 'innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie' als onderdeel van het programma Sociale Innovatie. Het doel is om per wijk specifieke ondersteuningspakketten te ontwikkelen die passen bij de behoefte en vragen van de inwoners van de wijken. In 2024 wordt verder onderzoek gedaan naar mogelijk nieuw, innovatief ondersteuningsaanbod en de uitkomsten van het onderzoek en eerder gemaakte wijkscans geïmplementeerd.

Sterke sociale basis

Vrijwilligers zijn van groot belang voor een sterke sociale basis in de stad. Verenigingen en vrijwilligers(organisaties) versterken de onderlinge betrokkenheid tussen mensen, ondersteunen mensen in het zelfstandig kunnen blijven wonen en helpen in het bestrijden van eenzaamheid. De gemeente ondersteunt, faciliteert en waardeert vrijwilligers onder de noemer 'Zoetermeer voor Elkaar'. Er is een vacatureplatform voor werving en matching. De gemeente zet in op communicatie en maakt daarmee de waarde van vrijwilligerswerk (zowel voor jezelf als voor de ander) helder om zo het aantal actieve vrijwilligers te laten toenemen. In 2024 blijft dit een speerpunt. Via het vinden en binden van relevante samenwerkingspartners breidt het ondersteuningsaanbod verder uit.

Hiernaast zijn er leer- en netwerkbijeenkomsten, vrijwilligersinformatiepunten in de wijk, de subsidieregeling vrijwilligersondersteuning, een vrijwilligersverzekering en een vrijwilligersondersteuner.

Inclusie en diversiteit

Voor de aanpak van inclusie en diversiteit wordt een meerjarenvisie ontwikkeld. In 2024 wordt de coalitie Diversiteit en Inclusie verder uitgebouwd met als hoofdlijnen de aanpak van discriminatie en sociale uitsluiting, vrouwenemancipatie en Zoetermeer Regenboogstad. We bouwen verder aan de netwerken rondom deze hoofdthema's en stellen een breed gedragen uitvoeringsagenda op. Voor Zoetermeer Regenboogstad zijn er extra middelen ontvangen via een rijkssubsidie.

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden

Gezonde stad

Een nieuwe nota preventief lokaal gezondheidsbeleid is in ontwikkeling, mede ingevuld door de komst van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Sportakkoord II. Beide dragen bij aan het verwezenlijken van de toekomstvisie voor een Gezonde Stad. Gemeentelijk beleid biedt veel kansen om de gezondheid van inwoners positief te stimuleren en daarmee gezondheidswinst te boeken. Het college wil deze kansen beter benutten door meer domeinoverstijgend te gaan werken dan nu het geval is. Gezondheidsvraagstukken worden breed opgepakt en gekoppeld aan onder andere gebiedsontwikkeling, duurzaamheid en armoedebestrijding. Hiervoor is een cultuuromslag nodig in het gemeentelijk werken.

Het bereiken van gezondheidswinst via preventie- is een kwestie van een lange adem. Prioriteiten zijn het werken aan een gezonde generatie (door kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met gezonde keuzes) en het creëren van een gezonde leefomgeving voor iedereen. Daarbij is er extra aandacht voor inwoners met gezondheidsachterstanden.

Zoetermeer 2025

Ook werkt het college samen met het medisch domein via Zoetermeer 2025: een strategisch samenwerkingsverband van zorgaanbieders en financiers. Doel van de samenwerking is om tot oplossingen te komen om de zorg en maatschappelijke ondersteuning in de regio toegankelijk, veilig, kwalitatief goed en ook in de toekomst betaalbaar en haalbaar te laten zijn. Er bestaan een hoge urgentie om intensief samen te werken in Zoetermeer vanwege de volgende ontwikkelingen:

- een dubbele vergrijzing waardoor de populatie in Zoetermeer kwetsbaarder wordt en de zorgvraag toeneemt;
- een fors personeelstekort in zorg en welzijn/maatschappelijke ondersteuningsorganisaties;
- een toenemend beroep op zorg door ziekten die veroorzaakt worden door een ongezonde leefstijl;
- een afname van het aantal mantelzorgers en vrijwilligers.

Het college heeft geen officiële positie in besluitvorming over (acute) medische zorg. Dergelijke besluiten, zoals het beoogd weghalen van geboortezorg uit Zoetermeer, heeft echter wel direct effect op (de gezondheid van) onze inwoners. Door goed in kaart te laten brengen wat de maatschappelijke gevolgen hiervan zijn, strijden we voor het behoud van goede zorg in de stad.

Met het Centrum Acute Zorg, waar vanuit Zoetermeer 2025 aan wordt gewerkt, wordt een belangrijke basis gelegd om patiëntenstromen binnen Zoetermeer om te buigen van spoedzorg naar de juiste zorg op de juiste plek. Het college denkt hierin mee om te bewaken dat welzijn en maatschappelijke ondersteuning een vanzelfsprekende plek krijgt binnen de aangeboden zorgpaden.

Indicatoren, trendgrafieken en financiën

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

Vroegtijdig signaleren: Afname gemiddelde leeftijd bij instroom in jeugdhulp Omschrijving

De gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom worden tegen elkaar afgezet om te kijken of er vroegtijdig wordt gesignaleerd.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	9,3	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	9,3	9,3	9,3	9,3

Toelichting:

De gemiddelde leeftijd waarop jeugdigen instromen in de jeugdhulp ligt al jaren iets boven de 9 jaar.

Vroegtijdig signaleren: Afname gemiddelde leeftijd bij uitstroom in jeugdhulp Omschrijving

De gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom worden tegen elkaar afgezet om te kijken of er vroegtijdig wordt gesignaleerd.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	12,8	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	12,5	12,5	12,2	12,2

Toelichting:

Het beeld is dat de intensiteit (meer of langer hulp) van de zorg aan jeugdigen toeneemt. Het streven is dat de duur van de jeugdhulp de komende jaren afneemt.

Vroegtijdig signaleren: Toename aantal matches in de Verwijsindex **Omschrijving**

Het aantal matches dat ontstaat vanuit de Verwijsindex Haaglanden, zodat inzicht ontstaat in het signaleringsgedrag.

Bron: Verwijsindex Haaglanden

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	915	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	850	850	850	850

Toelichting:

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals uit bijvoorbeeld de jeugdzorg of het onderwijs een signaal kunnen afgeven, dat zij betrokken zijn bij een jeugdige (0-23 jaar). Als twee of meer professionals een signaal afgeven over dezelfde jeugdige ontstaat een match. Vervolgens kunnen professionals met elkaar afstemmen om de jeugdige en het gezin zo goed mogelijk te ondersteunen. Het aantal organisaties dat actief signaleert in de Verwijsindex is beperkt en de bereidheid bij professionals om te signaleren neemt al een aantal jaar af. Een afnemend aantal signalen, heeft tot gevolg dat er ook minder matches ontstaan. Matches die ontstaan, hebben voor professionals vaak minder toegevoegde waarde, omdat deze 'verwacht' zijn: men is al op de hoogte dat de betreffende organisatie ook betrokken is bij de jeugdige. Dit leidt in zichzelf weer tot minder bereidheid tot signaleren.

Het rijk heeft in 2022 dat de Verwijsindex als wettelijke verplichting uit de Jeugdwet wordt geschrapt. Zolang de wet nog niet is aangepast, moeten gemeenten hun wettelijke taken blijven uitvoeren en zorgen dat het mogelijk is te signaleren in de Verwijsindex.

Toename aantal adviezen bij Veilig Thuis **Omschrijving**

Het aantal gevraagde adviezen aan Veilig Thuis vanuit Zoetermeer om zicht te krijgen op het signaleringsgedrag.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	1.024	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	1.100	1.100	1.100	1.100

Toelichting:

De verwachting is dat het aantal adviezen dat Veilig Thuis aan professionals en inwoners geeft de komende jaren in lijn is met het aantal gegeven adviezen in 2022.

Toename aantal meldingen bij Veilig Thuis **Omschrijving**

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis vanuit Zoetermeer om zicht te krijgen op het signaleringsgedrag.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	1.128	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	1.000	1.000	1.000	1.000

Toelichting:

De prognose voor het aantal meldingen bij Veilig Thuis in de jaren 2024 tot en met 2027 is in lijn met het aantal gerealiseerde adviezen in 2022 en de daling die in 2023 is ingezet.

Efficiënte doorlooptijd: Afname gemiddeld aantal jaar dat een jeugdige jeugdhulp ontvangt

Omschrijving

Percentage jeugdigen dat minimaal 3 jaar jeugdhulp ontvangt.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	44,5 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	45,0 %	45,0 %	45,0 %	45,0 %

Toelichting:

Het aantal unieke jeugdigen dat minimaal 3 jaar of langer aangesloten jeugdhulp krijgt, blijft in omvang ongeveer gelijk (2.136 jeugdigen in 2022). Relatief wordt deze groep jeugdigen echter kleiner ten opzichte van het totaal aantal unieke jeugdigen met jeugdhulp (4.803 jeugdigen in 2022). Dit komt doordat het aantal jeugdigen dat één tot twee jaar jeugdhulp ontvangt groter wordt (2.667 jeugdigen in 2022). Op basis van analyses moet worden bepaald of het aantal jeugdigen dat langdurig (3 jaar of meer) jeugdzorg ontvangt, kan afnemen.

Financiën

Doelstelling	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp (2.1)	-67.734.102	-74.527.451	-70.789.122	-69.021.552	-69.074.893

Toelichting:

Het budget is grotendeels bestemd voor jeugdhulp. Daarnaast wordt het budget besteed aan subsidies voor de Stichting Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Meerpunt (netwerkorganisatie en een samenwerkingsverband tussen 25 partners in Zoetermeer die werken rondom jeugd en gezin), het jongerenwerk en de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden. Ook de kinderopvang op basis van een sociaal medische indicatie wordt uit dit budget bekostigd. Het kunnen realiseren van de geraamde kostendaling is afhankelijk van de mogelijkheden die de Hervormingsagenda Jeugd bieden en de keuzes die de gemeente kan en moet maken.

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen

Gemiddeld budget maatwerkondersteuning per cliënt Omschrijving

Deze indicator geeft inzicht in het gemiddeld budget van alle Wmo maatwerkvoorzieningen per client.

Bron: Gemeentelijke database Wmo/Begroting

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	3.056 €	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	3.500 €	3.500 €	3.500 €	3.500 €

Toelichting:

Het gemiddeld budget maatwerkondersteuning gaat over alle maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo, zoals begeleiding, huishoudelijke ondersteuning, hulpmiddelen en woningaanpassingen. Met de start van inZet is een groot deel van de maatwerkvoorzieningen begeleiding overgegaan in het ondersteuningsaanbod van inZet en daarmee dus ook het budget voor die maatwerkvoorzieningen. De verwachting is dat de samenstelling van het gemiddeld budget maatwerkondersteuning anders is dan voorgaande jaren. Het gemiddelde budget maatwerkondersteuning gaat over alle maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo, zoals begeleiding, huishoudelijke ondersteuning, hulpmiddelen en woningaanpassingen. Met de start van inZet is een groot deel van de maatwerkvoorzieningen begeleiding overgegaan in het ondersteuningsaanbod van inZet. Daarmee is ook het grootste deel van het budget voor de voorziening begeleiding overgegaan naar inZet en wordt niet meer meegenomen in de berekening van het gemiddelde budget van Wmo maatwerkvoorzieningen.

% Cliënten dat tevreden is over de kwaliteit van het ondersteuningsaanbod Omschrijving

Het college voert jaarlijks het cliëntervaringsonderzoek uit onder Wmo cliënten naar de ervaring met gemeentelijke voorzieningen op grond van de Wmo. Het onderzoek wordt jaarlijks in het voorjaar uitgevoerd en de resultaten zijn in de zomer beschikbaar.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	79 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	80 %	80 %	80 %	80 %

Toelichting:

Het percentage cliënten dat tevreden is over de kwaliteit van het ondersteuningsaanbod ligt al meerdere jaren rond 80%.

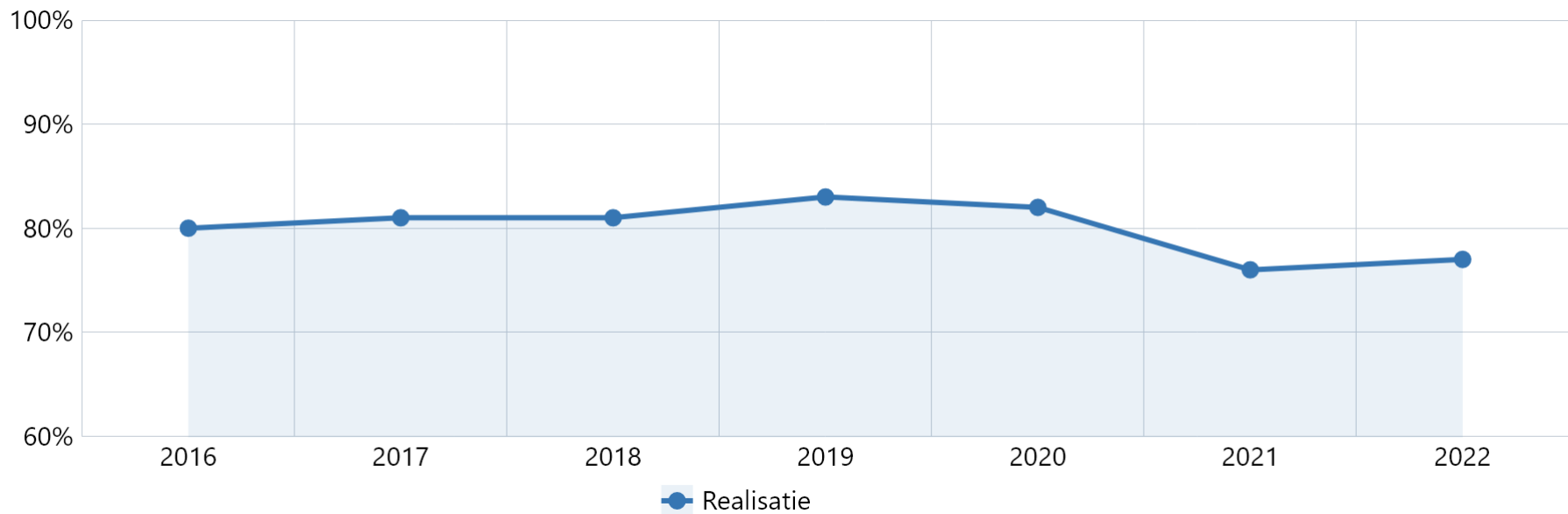
% Cliënten dat vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag **Omschrijving**

Het college voert jaarlijks het cliëntervaringsonderzoek uit onder Wmo cliënten naar de ervaring met gemeentelijke voorzieningen op grond van de Wmo. Het onderzoek wordt jaarlijks in het voorjaar uitgevoerd en de resultaten zijn in de zomer beschikbaar.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	77 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	80 %	80 %	80 %	80 %

Trendgrafiek % Cliënten dat vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Toelichting:

Het percentage cliënten dat vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag ligt al meerdere jaren rond 80%.

% Cliënten v/h samenwerkingsverband dat tevreden is over de kwaliteit v/d ondersteuning Omschrijving

Het samenwerkingsverband inZet voert ieder jaar een onderzoek uit om ervaring van cliënten met de ondersteuning en dienstverlening te meten.

Bron: Cliënttevredenheidsonderzoek inZet

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	87,3 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %

Toelichting:

InZet meet jaarlijks de cliënttevredenheid. De doelstelling is dat 80% van de cliënten de kwaliteit van ondersteuning waardeert met een 7,5 of hoger.

% Mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt door de gemeente/het samenwerkingsverband

Omschrijving

De indicator is de uitkomst van een algemene vraag naar de ervaren ondersteuning. De vraag is onderverdeeld naar ondersteuning door de gemeente direct of door het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorgers. De uitkomsten zijn terug te vinden in de omnibus enquête.

Bron: Stadspeiling

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	20,2 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %

Toelichting:

Deze indicator wordt gemeten aan de hand van een algemene vraag in de stadspeiling naar de ondersteuning die mantelzorgers krijgen. Uit deze vraag blijkt dat mantelzorgers grotendeels ondersteuning uit de eigen omgeving krijgen en in mindere mate via de gemeente of het samenwerkingsverband inZet. Sinds 2021 is de mantelzorgondersteuning grotendeels bij het samenwerkingsverband inZet ondergebracht. De wijze waarop deze indicator wordt gemeten is daar niet op aangepast, waardoor geen representatief beeld ontstaat van de ervaren ondersteuning die mantelzorgers krijgen van de gemeente en inZet. Het is de intentie deze indicator volgend jaar aan te passen.

% Mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt door de eigen omgeving

Omschrijving

De indicator is de uitkomst van een algemene vraag naar de ervaren ondersteuning. De vraag is onderverdeeld naar ondersteuning door de gemeente direct of door het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de omnibus enquête.

Bron: Stadspeiling

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	75,2 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	71,0 %	71,0 %	71,0 %	71,0 %

Deze indicator wordt gemeten aan de hand van een algemene vraag in de stadspeiling naar de ondersteuning die mantelzorgers krijgen. Uit deze vraag blijkt dat mantelzorgers grotendeels ondersteuning uit de eigen omgeving krijgen.

% Mantelzorgers dat zich over het algemeen genomen voldoende ondersteund voelt

Omschrijving

De indicator is de uitkomst van een algemene vraag naar de ervaren ondersteuning. De vraag is onderverdeeld naar ondersteuning door de gemeente direct of door het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de omnibus enquête.

Bron: Stadspeiling

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	67,0 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	71,0 %	71,0 %	71,0 %	71,0 %

Toelichting:

Deze indicator wordt gemeten aan de hand van een algemene vraag in de stadspeiling naar de ondersteuning die mantelzorgers krijgen. Het aantal mantelzorgers dat zich over het algemeen genomen ondersteund voelt al meerdere jaren rond 70% ligt.

% Vrijwilligers **Omschrijving**

Percentage van het aantal vrijwilligers gemeten via de stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	23,0 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	24,0 %	25,0 %	25,0 %	26,0 %

Toelichting:

De begroting is aangepast naar aanleiding van de dalende trend in het aantal vrijwilligers sinds de COVID-19 pandemie. Het herstel (vinden en verbinden van vrijwilligers) blijkt ook na deze periode een uitdaging.

Coëfficiënt voor eenzaamheid onder inwoners (> 18 jaar) **Omschrijving**

Deze indicator is de uitkomst van elf stellingen die in de omnibusenquête worden voorgelegd en betrekking hebben op eenzaamheid. Hieruit wordt een eenzaamheidsscore berekend volgens de methode van De Jong Gierveld en Kamphuis (1985). Deze score kan (individueel) gehele waarden aannemen tussen nul (niet eenzaam) en 11 (zeer sterke eenzaamheid).

Bron: Stadspeiling

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	2,50	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	2,30	2,30	2,30	2,30

Toelichting:

In de periode 2020-2022 was een (lichte) stijging van de eenzaamheidsscore, wat zeer waarschijnlijk te maken heeft met de COVID-19 maatregelen. Het college werkt toe naar een verlaging van de eenzaamheidsscore.

Financiën

Doelstelling	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen (2.2)	-48.100.404	-44.994.266	-51.359.567	-51.712.490	-51.430.071

Toelichting:

Het budget wordt ingezet ten behoeve van de individuele maatwerkvoorzieningen Wmo (huishoudelijke hulp, vervoers- en woonvoorzieningen e.d.) en voor specialistische ondersteuning onder regie van de gemeente. Daarnaast is een belangrijk deel bestemd voor het samenwerkingsverband gebiedsgerichte ondersteuning en voor de algemene Wmo-voorzieningen die worden gesubsidieerd door de gemeente.

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden

% Mensen dat een goede gezondheid ervaart Omschrijving

In de omnibus enquête wordt gevraagd aan te geven wat respondenten vinden van hun gezondheid. Het cijfer geeft aan hoeveel respondenten aangeven een zeer goede of een goede gezondheid ervaren.

Bron: Stadspeiling

Type	2022	2024	2025	2026	2027
Realisatie	71,00 %	-	-	-	-
Begroting PB 2024	-	73,00 %	74,00 %	75,00 %	76,00 %

Toelichting:

Het rijk heeft extra financiële middelen beschikbaar gesteld om in te zetten op gezondheidsbeleid, via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De begroting van deze indicator is aangepast op de extra impuls en ambitie met betrekking tot het gezondheidsbeleid.

Financiën

Doelstelling	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden (2.3)	-1.895.987	-2.086.787	-2.086.787	-2.086.787	-2.086.787

Toelichting:

Het budget is bestemd voor preventief gezondheidsbeleid en voor de gemeentelijke bijdrage aan de GGD Haaglanden.

Risico's

In de jeugdbescherming is sprake van een crisis, als gevolg van te hoge werkdruk stroomt er veel personeel uit en loopt de werkdruk verder op. Rijk, VNG en Gecertificeerde Instellingen zijn daarom bezig met de invoering van een landelijk tarief waarmee een gezonde caseload kan worden gefinancierd. In oktober 2023 wordt duidelijk hoeveel de gemeenten dienen bij te dragen.

Beleidswijzigingen

Zoetermeer 2040 en de gebiedsontwikkelingen

Het kost beleidsadviseurs tijd om nieuwe kennis en werkwijzen te ontwikkelen voor Zoetermeer 2040. Net zoals het tijd kost om de verbinding tussen de fysieke ontwikkeling van gebieden in de stad te koppelen aan het sociale domein. Er moet gewerkt worden aan de uitvoering van de visie Zoetermeer 2040, het schrijven van beleidsprogramma's, de Ruimtelijke strategie en de uitwerking van gebieden zoals de Entree, de Binnenstad, Meerzicht en andere woningbouwprojecten. Tijdens deze ontwikkelingen willen we ook het bestaande werk door laten gaan. Daarom is inzet van extra formatie nodig in de jaren 2024 en 2025, zoals in de Perspectiefnota 2024 is beschreven en verwerkt in programma 1.

Projecten Jeugd

Voor 2024 en 2025 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de bemensing van vijf projecten op het gebied van Jeugd:

- herijking toegang tot jeugdhulp (deel I en deel II);
- hervorming specialistische jeugdhulp;
- contractmanagement;
- aanpak meervoudige problematiek;
- verbinding onderwijs-jeugdhulp.

De projecten moeten in gezamenlijkheid bijdragen aan goede, betaalbare en toegankelijke zorg en ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen. De projecten zijn niet los van elkaar te zien en bestrijken het brede spectrum van de jeugdzorg en zijn daarom geclusterd onder het programma Toekomstbestendige Jeugdhulp.

Daklozenpunt: voortzetting vanaf 2023

In 2020 is het Daklozenpunt als pilot in Zoetermeer geopend. Inwoners kunnen hier terecht voor informatie over (dreigende) dakloosheid. Het punt heeft tevens een doorverwijsfunctie naar het Daklozenloket in Den Haag. Een externe partij in onze gemeente - het Leger des Heils - stelt voor een aantal inwoners ook een briefadres beschikbaar. Voor de aanpak van de dak- en thuisloosheidsproblematiek in Zoetermeer worden vanaf 2023 structureel middelen ingezet. De kosten bedragen € 80.000 per jaar. Voor de dekking van de uitgaven is een bijdrage van de gemeente Den Haag, centrumgemeente maatschappelijke opvang en beschermd wonen, beschikbaar.

Zoetermeer Regenboogstad

Het beleid met betrekking tot Zoetermeer Regenboogstad wordt gedurende de periode 2024-2026 voortgezet. Het college ontvangt daarvoor jaarlijks een bijdrage van € 20.000 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Zoetermeer 2025 en Haga Ziekenhuis (voormalig Langeland Ziekenhuis)

De komende jaren komen er vanuit het Haga Ziekenhuis, locatie Zoetermeer (voormalig LangeLand Ziekenhuis) en de Vereniging Gezondheidsregio Zoetermeer (Zoetermeer 2025) veel ontwikkelingen op de gemeente af.

Het netwerk Zoetermeer 2025 is een essentiële samenwerkingspartner om tot een duurzaam (ook preventief) maatschappelijk ondersteuningsaanbod te komen en te zorgen dat deze betaalbaar en beschikbaar blijft voor de mensen die het echt nodig hebben. Om de belangen van de inwoners hierin te behartigen en de keten van preventieve, acute en chronische zorg goed te laten verlopen, is een proactieve rol van het college nodig. Het college zal strategisch moeten manoeuvreren in het complexe (acute) zorglandschap, relaties beheren, overzicht behouden op het lokale en nationale trends/ontwikkelingen en die vertalen naar de Zoetermeerse praktijk.

Rond de onrust over het behoud van het LangeLand Ziekenhuis in 2022 en 2023 is tijdelijk extra capaciteit ingezet vanuit concernadvies. Om de komende twee jaar (2024 en 2025) de proactieve houding (met name gericht op strategie en executiekracht) van te continueren, wordt 1 fte uitbreiding voorgesteld gedurende de periode 2024-2025.

SPUK Uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

De specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026, kortweg Brede SPUK, is een bundeling van 15 nieuwe en bestaande rijksregelingen op het gebied van gezondheid, sport en welzijn, waarmee gemeenten preventief kunnen werken aan een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK is ingesteld om de afspraken uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord te kunnen uitvoeren. Het versterken van de gezondheid en de sterke sociale basis zijn hoofthema's waarvoor de gemeente Zoetermeer vanaf 2023, op aanvraag, een financiële bijdrage ontvangt. Deze hoofdthema's vallen binnen programma 2. Samen leven en ondersteunen. Voor wat betreft de Brede SPUK, thema sport, bewegen en cultuurparticipatie: zie programma 4. Vrije Tijd.

Pilot en projectleider expertisepool en onderwijsbehandelgroep

In 2023 is gestart met de pilot Expertisepool op scholen voor speciaal (basis-)onderwijs. De Expertisepool is een multidisciplinair team van jeugdhulpprofessionals en onderwijsdeskundigen die wordt ingezet voor leerlingen die dreigen uit te vallen op school of al ambulante jeugdhulp ontvangen omdat zij niet kunnen deelnemen aan het onderwijs. Daarnaast wordt in 2024 gestart met een Onderwijs-behandelgroep. Dit is een behandelsetting die gekoppeld is aan het onderwijs, zodat het onderwijsproces doorgang kan vinden en leerlingen niet naar een andere gemeente hoeven. Op basis van de opbrengsten van beide pilots kan vervolgens bepaald worden of deze werkwijzen geïmplementeerd kunnen worden.

Bedragen x € 1.000

Nieuw beleid	2024	2025	2026	2027
Projecten jeugd (sturing en bekostiging)	1.169	1.169	0	0
Daklozenpunt: voortzetting 2023	80	80	80	80
Daklozenpunt: bijdrage gemeente Den Haag	-80	-80	-80	-80
Zoetermeer regenboogstad	20	20	20	0
Formatie Zoetermeer 2025 / LLZ	113	113	0	0
Uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven akkoord (GALA)	1.293	1.293	924	0
SPUK Sport en Bewegen, gezondheidsbevordering	-1.293	-1.293	-924	0
Pilot expertisepool en onderwijsbehandelgroep	480	480	0	0
Pilot Expert pool, dekking vanuit ZIN gelden	-480	-480	0	0
Projectleider expertpool en onderwijsbehandelgroep	50	50	0	0
Saldo	1.352	1.352	20	0

Financieel samengevat: Wat mag het kosten?

Programma 2 Samen leven en ondersteunen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	9.631.471	4.388.278	8.089.037	3.382.840	3.013.840	2.037.340
Lasten	-115.680.900	-122.118.771	-129.697.541	-127.618.316	-125.834.669	-124.629.091
Resultaat	-106.049.429	-117.730.493	-121.608.504	-124.235.476	-122.820.829	-122.591.751

Aangenomen moties voorjaarsdebat

Motie nr: 2306-29
Onderwerp: Indicaties voor onbepaalde tijd

Draagt het college op:

1. te onderzoeken hoe Zoetermeer WMO-indicaties voor onbepaalde tijd kan verstrekken wanneer er sprake is van een levenslange beperking op aandoening en er geen zicht is op verbetering, rekening houdend met de ervaringen en best practices van gemeenten zoals Maastricht, Rotterdam en Stichtse Vecht;
2. de resultaten van dit onderzoek te presenteren aan de gemeenteraad, inclusief een voorstel voor implementatie, indien de uitkomst van het onderzoek positief is;
3. met gecontracteerde zorgaanbieders af te spreken dat zij de gemeente informeren wanneer blijkt dat de situatie van een cliënt wezenlijk is veranderd;

	<p>4. hierover aan de raad terug te koppelen voor het najaarsdebat in 2023.</p> <p>Stand van zaken: Het college is gestart met het opstellen van een werkinstructie voor het verstrekken van Wmo-indicaties voor onbepaalde tijd. Op basis van deze instructie kunnen Wmo-consulenten op casusniveau beslissen of een indicatie voor onbepaalde tijd kan worden afgegeven. Hiervoor hoeft het beleid niet te worden aangepast. Ervaringen van gemeenten die al voor onbepaalde tijd indiceren zijn meegenomen in de nieuwe werkwijze. De raad is hier inmiddels over geïnformeerd via een raadsmemo ter afdoening van motie 2306-29.</p>
<p>Motie nr: 2306-30 Onderwerp: Ieder jaar een waardige Keti Koti in Zoetermeer</p>	<p>Verzoekt het college om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een permanent herdenkingscomité Keti Koti in te stellen, waarin vooral ook mensen met een Surinaamse of Caraïbische achtergrond deelnemen, alsmede een vertegenwoordiging van de Stichting Herdenking Slavernijverleden Zoetermeer; • In goed overleg met dit herdenkingscomité een plan te ontwikkelen voor een prominente locatie, een passend monument en de wijze waarop de jaarlijkse Keti Koti viering wordt gehouden; • Dit plan bij het najaarsdebat voor te leggen aan de raad. <p>Stand van zaken: Het college organiseert een bijeenkomst voor alle organisaties en inwoners die zich verbonden voelen met Keti Koti en het belang van een waardige herdenking. Vanuit deze bijeenkomst wordt een comité voor de herdenking gevormd. De raad wordt hierover in november geïnformeerd.</p>

Waar staat je gemeente indicatoren

Hyperlinks naar dashboard 'Waar staat je gemeente?'. Selecteer bij het eerste bezoek gemeente Zoetermeer

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Jeugd-en-jeugdhulpverlening/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Gezondheid/>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording/>